По конфіскаті. — Наклад другий!

Ч. 93. Львів, пятниця 16. червня 1922. Почтову належність оплачено гурток. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

Виходить о годині 7. рано.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 1200 М ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 100 марок, Чехословаччині 30 корон ч., Болгарії 60 левів, Румунії 50 лей, Австрії 3000 корон. Зміна адреси 80 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ: Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 75 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 150 М. Між новинками і в редакційній части 200 М., на першій стороні 300 М. За дрібні оголошення 20 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Один прим. 50 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

ВСІЛЯКІ ПРИЛАДИ ДО ПОДОРОЖІ ВАЛІЗКИ, КУФРИ, ТОРБИ, НЕЦЕССЕРИ і т. п.
ПОРУЧАЄ „НЕРПА" ЛЬВІВ, вул. ЛЕҐІОНІВ 17, БУДИНОК ЗЕМСЬКОГО БАНКУ КРЕДИТОВОГО
ВІДЕНСЬКІ ВИРОБИ! 1587 1—10 ПРОДАЖ ДЕТАЙЛИЧНА І ГУРТОМ!

Львів, 14. червня 1922.

Вина і кара.

Страшне діється на Великій Україні. Голод, мов косар, косить людей тисячами, люде божеволіють із голоду, їдять одні других. Кров зжимається в жилах, нерви витягаються, мов струни, коли читати звідомлення з місць, навіщених катастрофою. Такого давно вже не бачила Европа, не бачили й инші культурні частини землі.

З над Дніпра-Славути несуться до Европи, до цілого культурного світа благання о хліб. Благання тих, що так недавно, вчора ще, годували своїм хлібом цілу Европу, половину культурного світа. Благання крізь сльози, крик розпуки.

Та Европа, весь культурний світ офіціяльно не звертає на благання ці ніякої уваги. Поза незначними в порівнанню з розмірами катастрофи, паліятивними актами допомоги приватної, громадської ініціятиви ні один народ, ні одна держава Европи і взагалі культурного світа, які під цю хвилю грають провідну ролю, не спішить офіціяльно з державною і широко закроєною громадською допомогою голодним. Ні Франція — недавна політична союзниця Росії, ні Америка, яка вгинається під тягарем золота і хліба, ні Англія — нинішня „приятелька" Росії.

Отся здержанність дуже вимовна. Вона пророчисто свідчить про те, як культурний світ дивиться на нинішні події на Сході Европи.

Передовсім він стоїть на становищі, що нинішній небувалий голод у Росії і на Україні — це зовсім не стихійна катастрофа з вини природи. Катастрофа, яка виявляється виїмково, й яку, як хвилеву, можна спаралізувати допомоговою акцією. Бо ніхто на світі не хоче вірити, щоби природа, в тому випадку сонце, завзялося спеціяльно на совітську територію, приносячи катастрофу нпр. на одеську губернію, а не тикаючи зовсім нпр. окупованої Румунами південної Бесарабії, яку від Одещини відділює тільки гранична ріка Дністер. Не природа отже, яка не спиняється чейже на політичних кордонах держав, виновниця нинішньої голодової катастрофи в Росії і на Україні, а щось инше, обмежене згаданими кордонами.

Те инше — це господарка нинішніх господарів Росії й України. Господарка тих, які раєм зробити хочуть цілий світ, а які у себе дома створили дійсно пекло. Господарка, яка довела багату ще вчора країну до повної руїни і катастрофи, також у всіх инших областях, в яких природа вже зовсім ні при чому.

І як довго господарями Росії й України будуть нинішні господарі їх, так довго й істнуватиме їх безглузда господарка, так довго також як результати цеї господарки будуть руїна і катастрофа. Не хвилеві отже вони, не припадкові, а звязані тісно з нинішнім режімом у Східній Европі.

І тому ніякі хвилеві допомоги не відвернуть катастрофи, яка чим дальше, ставатиме загальнійшою і грізнійшою. Тут требаб хиба допомоги постійної — на так довго, як довго триватиме у Східній Европі большевицьке панування. Требаб, сказавши просто, взяти цілу Східну Европу на удержання решти світа.

Та чи можлива така допомога? Тай чи доцільна вона, колиб була і можлива?

На оба ці питання весь культурний світ відповідає однозгідно: негативно.

І не можливо воно фізично, щоби народи і держави, які самі жили до недавна плодами Східної Европи, могли тепер, після великої війни, живити постійно цілий Схід Европи. І яка рація ратувати і вдержувати нинішній режім у Східній Европі, який довів чейже до нинішньої катастрофи? На те, щоб такі катастрофи продовжувалися на Сході Европи — у безконечність?

І тут причина резерви культурного світа до страшних подій на Сході Европи. Він жде, аж катастрофа дійде до таких розмірів і сили, що змете разом з міліонами жертв і нинішніх господарів Росії й України.

Становище культурного світа в основі зовсім правильне. Передовсім що торкається України. Нинішня велика голодова катастрофа на Україні справді тільки у незначній мірі стихійне нещастя. В головномуж, це наслідок господарки нинішніх її господарів.

Свідчать про це наглядно цифри, які подає офіціяльне видання Українського Червоного Хреста п. з. Голод на Україні.

На всій Україні — читаємо там — було зібрано хліба в 1916 р. біля 15,000.000 тон, в 1921 році тільки біля 5,700.000 тон. Менш напроти 1916 р. майже на 65 прц. В губерніях, навіщених нині катастрофою (Одеській, Миколаївській, Катеринославській, Донецькій і Запорожській) було зібрано хліба в 1916 р. 6,800.000 тон, в р. 1921 1,600.000 том. Менш ніж в р. 1916 майже на 76 прц.

„Коли рахувати, що на одного чоловіка [illegible] ден найменш потрібн[illegible] 400 грамів хліба, — читаємо дальше у згаданому вище виданню Українського Червоного Хреста — то на Україну треба ввезти більше 1,000.000 тон зерна".

Приглянемося цифрам тим дещо блище.

Припустім, що 5 вичислених вище південних губерній України дійсно потерпіли в 1921 р. від неврожаю і тому видатність їх зменшилася в порівнанню з 1916 р. на 76%. Та в решті українських губерній (Поділля, Волинь, Київщина, Чернигівщина, Харківщина) у 1921 р. спеціяльного неврожаю не було. А між тим як представляється видатність їх у тім році в порівнанню з 1916 р.?

8,200.000 тон у 1916 і 4,100.000 тон у 1921 р.

Менша отже на 4,100.000 тон, на рівно: половину!

І колиб власне не те загальне зменшення у всіх инших, недоторкнених неврожаєм, українських губерніях, зменшення кольосальне (4,100.000 тон!), то згадані губернії дуже легко покрилиб своєю надвижкою увесь недобір південних губерній. Покрилиб, і ще остав би величезний запас — на инші потреби...

Та яка причина того загального зменшення врожаю на Україні?

Перша і найголовнійша причина — це голосна на весь світ большевицька т. зв. развйорстка (державна данина натурою) у 1919—1920 рр. Відчисливши мінімальні порції на кожду голову як minimum existentiae, большевики всю решту збіжа безоглядно забрали в українських селян і вивезли його поза межі України. Та і згаданого вище minimum не лишили вони для вжитку власникам його. Вони кинули на Україну величезну голодну червону армію, яка не тільки держить Україну залізними руками у послусі, не тільки що стягає з неї всякі развйорстки і продналоги (все натурою!), але попри це і сама годується на Україні, на кошт того полишеного українським селянам minimum existentiae. І чи можна відтак дуже дивуватися, що в наслідок такої большевицької господарки на Україні український селянин в результаті з кождим роком обсіває поля чим раз менше і менше — вже хочби тому, що не має чим обсіяти їх...

І нині стоїть на Україні — передовсім на Правобережжу — величезна червона армія, яка „боронить" Україну перед контрреволюцією, стягає продналог (харчовий податок) і „жертви на голодних" і — годується сама, та ще й як годується! Та крім червоної армії нахлинули нині на Україну ще цілі хмари голодних зі східних і центральних губерній Росії, які мов саранча обідають її — в імя „спільних інтересів революції"...

Жорстоко, бо гекатомбами жертв, платить нині Україна за ті „спільні інтереси революції", в імя яких валила і завалила свою Українську Державу.

Наглядно, брутально наглядно бачить вона нині, що значить бути залежним від чужинців, навіть настроєних найбільше революційно, бути чиєюсь експльоатаційною кольонією. Бо і найменш ідеальна Українська Держава не грабилаб і не вивозила українського хліба поза межі України тоді, коли хліба цього потрібно булоб для себе.

Та ми хотіли Української Держави тільки з ідеальним внутрішним устроєм, таким, якого немає ще ніде на світі — або... ніякої Української Держави! Так і сказав просто пізнійший український міністр-премієр Мартос історичні тепер уже слова на раді міністрів: Коли Україна не буде вусім побудована після програми його партії (с. д.), то він не хоче ніякої України. *)

Так! Хотіли золотої зірки з неба і дістали — червону зірку з Москви... А з нею — і всі червоні „благодаті", одною з яких й є нинішній голод. *Ів. Кревецький.*

*) Д-р О. Назарук. Рік на Великій Україні. Спомини з Української Революції, Відень, 1920. Ст. 110.

ДАЙТЕ ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ!
ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ „Союза Українських Інвалідів"
Львів, Руська ч. 3. II
Один уділ 1000 Мп., — вписове 100 Мп.
XXI 1—7

Пр. 174|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник" ч. 88. з дня 10. червня 1922. в артикулі під наголовками: 1) „З Волині" в уступах а) від слів „але шкода" аж до „сіяю в оці", б) від слів „даремно версайльський трактат" аж до „справа підданства", в) межи словами „не позискає" а „та мимо того", д) останнє речене артикулу, 2) „В справі статті д-ра В. Панейка", а) слово межи „авторами" а „варшавських договорів", б) уступ межи словами „наймитами" а „безумовно" містять в собі єство злочину з § 65 а) закарн. узнав доконану в дни 9. червня 1922 конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк, з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ex 1863, а іменно засудження за переступство на гривну до 400 Мп. — Львів, дня 10. червня 1922.

(Підпис нечитаний).

Льоґічність і нельоґічність у політиці.

Париж, 2 червня 1922.

Сього ранку, сидячи на терасі маленької парижської кофейні, читаю в ґазетах промову, яку вчора виголосив у парляменті Поанкаре, відповідаючи на численні запити в справі заграничної політики Франції. Взяв я перо в руки і хотів був писати про сю промову, зміст якої зрештою наспів до „Громадського Вістника“ багато скорше ніж ці мої записки. Може отже цікавійше не переказувати промови, а тільки зазначивши ті її точки, на які особливо звертає увагу французька преса, сказати кілька слів про Поанкаре самого?

Провідні ідеї промови: твердість супроти Німеччини і недовіря до радянської Росії; порозуміння з Англією на підставі рівности... Націоналістичні ґазети зазначують, що заяви ті проголосив Поанкаре із звичайною йому ясністю й точністю. За це його хвалять. Питаються одначе рівночасно: Чи схоче Поанкаре внести в свої діла стільки твердости, як у свої слова?

Очевидно, що не мені відповідати на цей запит — мабуть сам Поанкаре ймовірно не міг би в цей мент дати на це точну відповідь.

А про Поанкаре самого що мені сказати? Бачив його кілька разів. Кремезний підстаркуватий чоловік, невеличкий полу сивий заріст, малі та дуже живі очі. Вираз здержуваної впертости, або впертої здержаности. Правник, один з найліпших французьких адвокатів. Вийшов з роду знаменитих учених — математиків, фізиків. Рід цей вийшов з Льотаринґії, значить, він окраїнний з усіми прикметами окраїнної психольоґії: очі й увага зає дно звернені на сусіда, на ґерманське племя, яке стільки разів вдиралось у французьку Льотаринґію. В противенстві до Бретонця, себто Кельтійця, Бріяна, котрого вважають у Франції (справедливо чи не справедливо, не можу осудити) людиною зручною й інтеліґентною, та мало освіченою й ще менше роботящою, — Поанкаре завзятий робітник.

Поанкаре ніколи не скаже нічого без приготування. Прийдете до нього нині в якійсь важній політичній справі, то треба Вам числитись з тим, що Поанкаре не відповість нічого, а що запросить Вас на завтра або післязавтра. За той час він перестудіює — і ще як! — всі акти („dossier“), вислухає реферату відповідного спеціяліста, перетворить вивчений ось так матеріял у своїй голові, і тільки потім почуєте його відповідь.

Таке говорив одного разу нам, гурткови своїх гостей з ріжних сторін світа, попиваючи з нами чай в своїм суто-англійськім „home“, — добрий знайомий був. президент французької републики п. В. Стід, начальний редактор льондонського „Times-а“ — людина одна з найбільш освідомлених про европейські відносини, яких має сьогочасна Англія. І з усміхом він додав:

— Так, але для нас Англійців Поанкаре занадто льоґічний. Що не-льоґічне, сього він не зрозуміє. Що не льоґічне, сього він не зробить.

П. Стід усміхався, говорячи се, бо він знає, як дуже збаналізована ся характеристика ріжниць між духом французької і англійської політики. Такий прим Льойд-Джордж (котрого, мимоходом кажучи, круги п. Стіда вважають просто „неуком“!) льоґікою мало журиться. Він журиться доцільністю й практичністю своїх слів і діл. Протягом двох літ він завів був у Ірляндії таку систему жорстокого військового террору проти „шін-феніянців“ і людности, яка їм співчувала, що сам жорстокий Кромвель був би сього не застидався. Французька льоґіка була би вимагала, щоби іти jusqu'au bout, до кінця, аж до винищення ворохобників. Бо Англія доволі могуча, щоб це зробити. Одначе Льойд Джордж мало журиться льоґікою (а властиво, можна сказати, в нього льоґіки нема). Довівши ірляндські відносини до крайної крайности, і заявивши десятикратно торжественно, що правительство Його Величности з розбишаками ніколи не буде переговорювати, він раптом сів за столом до переговорів з найлютійшими ватажками ірляндських „розбишак“, тай предложив сим „розбишакам“ таку міру уступок правно державних, про яку не мріли ніколи найгорячійші прихильники ірляндського визволення, в род Ґледстона.

Чимало инших прикладів сього рода! Хто клявся прилюдно, що велить „повісити“ Вільгельма II. в льондонській „tower“? Льойд Джордж. Хто перший зрікся вішати Вільгельма тай перший простягнув Німцям руку до згоди? Льойд Джордж. Хто поробив великі приречення Німцям в справі поділу Гор. Сілезії? Льойд Джордж. І хто пустив сю справу на шлях, на якім поділ Гор. Сілезії мусів випасти на користь Німців? Льойд Джордж Вінже найстрашнійше гремів проти російських большевиків і він найскорше увійшов з ними в супокійні торги. І так далі. в усіх областях життя.

Франція, хоч вийшла з війни переможницею, живе під вагою небезпеки страшного реванжу німецької маси, брутальної, плідної.

Для Англії життєвим правом було і є володіння на морях. Коли з початком XIX-го століття данська фльота самим своїм істнуванням загрожувала Англії, Англійці, не виповідаючи навіть війни, напали на Копенгаґен і затопили данські кораблі. То не було льоґічно, а практично. Нині французькі націоналісти гірко докоряють Поанкаре, що він, як невилічимий адвокат і льоґік, держачи в руках текст Версальського мира, процесується за його постанови з Англією, Італією й Німеччиною, замість — опираючись на міліонову, знамениту армію, плюнути на правничу процедуру й льоґіку, тай взятись за діло.

Чи треба мені виразно заявляти, що подаючи сі замітки про двох визначних політиків, двох перших народів світа тай про дві політичні методи, я нічого й нікого не осуджую, не вивисшаю й не понижаю? Я хочу тільки зясувати дещо, що далекому глядачеви може видаватись неясним. Je ne propose rien, je ne suppose rien, j'expose.

В. Панейко.

ОСИП ГАНІНЧАК

ГОЛОВА УКРАЇНСЬКОЇ КОДИФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ У ВІДНІ, б. УПОВНОВАЖЕНИЙ ДИКТАТОРА З У.Н.Р., б. ПЕРШИЙ ПРОКУРАТОР ПРИ АВСТ. ҐЕНЕРАЛЬНІЙ ПРОКУРАТОРІЇ У ВІДНІ,

помер нагло в ночи з 5. на 6. червня ц. р. на пораження мозґу проживши 47 літ.

Покійник прожив свій дитячий вік в Західній Галичині в Живци, де Його батько був залізничим урядовцем. Коли приходилося віддати Покійника до ґімназії, батько подався на низшу посаду від тої, яку занимав доси, щоби тільки дістатись до Львова і мати можність виховати свої діти, (кромі Покійника мав він ще двох, молодших синів) в українськім осередовищі. В академічній ґімназії, котру Покійник покінчив в 1892 р., належав він до найлучших учеників, а вписавшись на правничий факультет львівського університету, вибився вскорі між українською молодю на виднійше становище, став діяльним членом акад. тов. „Ватра“, а відтак його головою та основателем „Академічної Громади“ і членом головного виділу тов. „Просвіта“.

Покінчивши в 1896 р. правничі студії, вступив О. Ганінчак на судову практику і в 1900 р. став судією в Дрогобичи, де звернув на себе увагу своїми здібностями, працьовитостю, розвагою і тактовним поведенням. Праця в суді не здержувала Покійника від участи в нашім народнім життю: він їздив по читальнях з відчитами і викладами, був членом виділу української бурси, устроював українські обходи, а при виборах умів запобігти роздвоєнню наших сил і виставленню контркандидатури проти о. Давидяка.

Здібности, працьовитість і такт Покійника звернули на себе увагу Його начальних властей і в 1907 р. Його іменовано заступником державного прокуратора в Станиславові, випередивши в той спосіб в

Д-Р ВАСИЛЬ ЩУРАТ.

Куліш — Кулішем.

IV.

Шукання правди, боротьба з релігійними пересудами всіх віроісповідань, визнаннє релігії любови єдиною правдивою релігією, а женщини першою подвижницею тої релігії, найбільш спосібною до актів самопожертвовання — це риси, по яким навіть поверховний знавець англійської поезії пізнасть, в яких пунктах стикається з нею поезія Куліша. А будуть це як раз ті пункти, яких не міг поминути Красов у своїй дісертації та які, впрочім, затримували при собі увагу визначнійших російських інтеліґентів першої половини XIX. ст.

Вже Сутей під вражіннєм Пікартових „Релігійних звичаїв“ постановив опрацювати поетично всі форми мітольоґії, які коли-небудь опановували ум чоловіка. Побачивши в Еспанії розмальовану на стінах християнську леґенду, подумав, що тут саме така мітольоґія, яка дикостю й фантастичностю на волос не уступає инших і рішився обняти її своїм пляном. Розпочав релігією Магомета. Так повстали поеми „Талята, руїнник“ і „Проклін Кагами“. Обі звеличують романтику Сходу й романтику віри. На живописній основі орієнтальної картини й леґенди дають узори пожертвовання себе для приятелів і для пророка. Всі трудности поконує конець кінцем благородна людська природа.

Сутеєві поеми, своїми ідеями дуже близкі до голосних у свойому часі „Руїн“ Вольнея, епіґона Руссо й Вольтера, представника демократичної шляхти й речника мирної революції. В його писанню пізнаємо подорожного, який шукає правди. Серед руїн Пальміри, що вкриваючи собою порохи князів і рабів, голосять святу науку рівности, подорожному являється ґеній свободи. Його емблемами не є кинжал ані смолоскип пожару, як уявлялаб собі улична товпа, але божественні риси справедливости. Він говорить до подорожного: „Неслушно нарікає чоловік на долю і Бога вважає причиною всіх лих, які його постигають. Бо правдива причина його горя — в ньомуж самому, в його серци“, Подорожному, що шукає правди, ґеній хоче показати її. В скорому леті піднімає його в висші сфери, відки земля являється малесенькою мошечкою у вселенній. Око смертного стає ясновиде й проникає зором історію людства. Невіжа й захланність — жерелами його нещасть. Але чоловік, як сам є причиною горя, так і лік має на горе. Поступ його знання є запорукою кращого. В будучому подорожний добачує народ, у якого законами й прапором є свобода, рівність, справедливість. Це первовзір усіх націй. Довга промова законодавця є викладом політичних ідей Вольнея.

Під впливом Сутея і Вольнея повстала Шелеєва „Королева Меб“, фільософічна поема в девятьох піснях (1810). Подібно як Сутеєва Йоанна д' Арк за проводом Теодора робить подорож по небу, так Королева Меб веде за собою душу дівчини, погруженої у сні, показуючи їй види минулого, сучасного і будучого. Для нас одначе в звязку з Кулішевими туркофільськими поемами, ще інтереснійша Шелеєва поема в десятьох піснях п. н. „Ляон і Цітна, або „Бунт Ісляму“ (1817). Як „Королева Меб“ се теж фільософічна поема. А фільософія обох поем схожа з фільософією Байрона, бо Байрон від 1816 р. оставав під непереможним впливом Шелея, як оба вони оставали під впливом Вордсворта.

Шеллєва фільософія — се поетично перестилізовані ідеї Спіноци.

Світогляд Шелея не представляється одноцільним. В ньому перевага є, правда, по стороні пантеїстичних ідей, але не брак йому теж деїстичних і дуалістичних елементів. Навіть пантеїзм Шелея не є виразом одноцільної системи. Поб ч пантеїзму Спіноци замічається спірітуалізм Беркелея. А Плятон і Шефтсбері также мали вплив на уформовання Шелеєвого світогляду. Така збиранка з ріжних фільософічних систем може видатись дещо дивна. Треба одначе тямити, що Шелей є передовсім поетом, отже еклектиком, а не фільософом, який силкується звести все до одної абстрактної формули.

Подавати докладне зображення Шелеєвого світогляду тут будоб таксамо невмісне, як викладати фільософічну систему Спіноци, чи иншого спорідненого з ним фільософа. Вистане вказати на головні пункти, щоб можна було опісля зорієнтуватись у світогляді Куліша

Подібно як у Спіноци, так і в Шелея Бог і природа є рівнозначні (Ляон і Цітна, V, 51). Шелеїв погляд на субстанцію є лиш поетичною перерібкою науки Спіноци. Субстанція є основою всіх річей: вона є жерелом життя, по Шелеєвому зрозумінню — світовою любовю, яка все обусловлює, а тим самим представляється як світовий закон або світова конечність (necessity)

По своїй природі, субстанція є безконечна. Вона не тільки у животних єствах є жерелом життя, але розпростирається і в цілій могутній природі та проникає її собою (Л. і Ц. I, 264). Подібний погляд є і в Вордсворта і в Плятоновій „Республиці“.

Тому, що субстанція єдина єствує сама про себе (є абсолютним єствованнєм), а всі явища биту і життя випливають з неї, то є вона законом усіх річей, або — як Спіноца каже — Бог є іманентною причиною світа (Королева Меб, VI, 197). Цей світовий закон є етичним законом (Л. і Ц. IX, 27).

(Продовження буде)

авансі навіть старших ранґою, но гірше кваліфікованих урядовців Поляків. На новім становищи мусів Покійник держатись осторонь політичного життя, але нераз в політичних карних справах умів прислужитись народній справі і причинитись до побіди слушности.

Коли в 1912 р. удалось нашій парляментарній репрезентанції перелерти, що до Генеральної Прокураторії при найвисшім судовім трибуналі у Відни мав бути покликаний і Українець, то вибір впав на особу Покійника. Іменований прокуратором та приділений до згаданої прокураторії вивязався Покійник зі своєї трудної задачі як чайкраще і зєднав собі загальне признаннє і поважаннє не лиш у своїх, але й у чужих.

В 1918 р. іменовано Покійного першим прокуратором при ґенер. прокураторії та невдовзі потім розпалась Австрія і Покійника, як і всіх инших урядовців не-німецької народности у Відни, усунено з державної служби.

Почалась ліквідація старої Австрії, в якій взяла офіціяльну участь і Галицька Україна. Покійника делеґував наш уряд як головного ліквідатора для міністерства війни, де ішла саме найбільша, найтруднійша, горячкова робота, де відбувались раз-у-раз засідання колеґії відпоручників сукцесійних держав і т. и. Покійник здобув собі в тій колеґії пошану і послух, зорґанізував спеціяльну українську ліквідаційну комісію і вів її справи сумлінно і точно аж до кінця її істновання т. є. до літа 1920 р.

Сею працею, за яку висказували Покійному своє признання знова і чужі і свої, звернув він на себе увагу наших міродайних кругів і при орґанізованню уряду Диктатор покликав його як уповажненого. В колеґії уповноважнених висказував Покійник свої погляди сміло і отверто, без жадних задніх гадок, старався о порядок в орґанізації нашого урядового діловодства та точну і справну контролю державних доходів і розходів.

Уступивши в літі 1921 р. через деякі не ним викликані непорозуміння зі становища уповноважненого, обняв Покійний провід в українській кодифікаційній комісії, утворення якої було також ділом Його заходів і праці. Своїм орґанізаційним талантом умів довести до сего, що та важна комісія працювала як слід, опрацювала проєкт амнестійного закона, громадського закона і закона про орґанізацію судів, підготовила закони і розпорядки, які треба би видати зараз по обняттю влади, і т. и.

Через передчасну, наглу смерть Покійного Осипа Ганінчака понесла наша суспільність нову, болючу втрату. Не стало робітника щирого, правого, здібного і працьовитого, обдареного визначним орґанізаційним талантом, яких серед нас так мало, а яких так потребуємо.

Покійник полишив незаосмотрену жінку (рідну сестру бл. п. жінки президента Петрушевича) і дві доньки.

Чужа земля, на котрій прийшлось Йому замкнути очі, нехай буде Йому пером!

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10, вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

— Вся Україна уживає тепер лишень циґаретних тутюк — з ватою назви

„ОКСАНА“

які видержують усяку конкуренцію того рода виробів. — Часть доходу йде на фонд українських інвалідів. Склад у „СОЮЗНІМ БАЗАРІ“ — ЛЬВІВ, Руська 20.
XII 1—?

Українські справи.

Всеукраїнське Хліборобське Обєднання.

В однім з австрійських літниск відбувся в останніх днях зїзд українських хліборобських орґанізацій істнуючих в Австрії, Німеччині, Польщі, Румунії, Югославії і инших краях на еміґрації. На сьому зїзді переведено злуку окремих орґанізацій у „Всеукраїнське Хліборобське Обєднання“. — На чолі сього обєднання станув Іван Миколаєвич Леонтович, старший брат відомого українського письменника і міністра хліборобства під кінець гетьманщини Володимира Леонтовича (Левенко). Сам Іван Миколаєвич Леонтович в часі перевороту гетьманського був висунений на премієра міністрів, але відмовився тоді від сього, пропонуючи від себе Лизогуба.

Про минувшину Івана Леонтовича можна подати ось що: За часів своєї молодости (80-ті роки) він мав відношення до тодішних революційних рухів і перебув кілька літ на засланню в Сибірі. Відтак зайнявся господарством у своїм маєтку в Лубенщині і розвинув публичну діяльність в орґанах самоврядування і др. Був маршалком лубенської шляхти, предсідником лубенської земської управи і членом ґуберніяльної полтавської управи. Пізнійше був довший час членом Государственного Совєта (Державної Ради) по вибору від полтавського ґуберніяльного земства. Іван Леонтович був популярною особою не лише серед лівобережного дворянства, але і широких кругів селянства на Полтавщині, та мав там великі впливи. В часі горожанської війни разом з масами полтавських хліборобів, переважно селян оставав він в запіллю добровольчеської армії Денікіна, а відтак Врангля. В обстановці тодішнього моменту разом з иншими українськими елементами старався він обстоювати українські інтереси перед російськими централістами, а відтак разом з другими хліборобами виїхав на Балкани, де зайнявся добродійною діяльністю по устроєнню збігців.

Є чутка, що в Берліні зачне незабаром виходити орґан сього нового хліборобського обєднання.

В. Б.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Українці в Америці.

Велика українська демонстрація в Ню-Йорку.

День 29. мая ц. р. був в Ню-Йорку українським днем. Українці немов штурмом взяли найбільше місто в світі, в часі найбільшого руху, протестуючи проти гноблення своїх земляків в старій Батьківщині.

Вже сполудня почали збиратися нюйорські й околичні Українці в парку на Вашинґтон Сквер. Там відбулася уставка походу, який і рушив найкращою нюйорською улицею — пятого евеню. В тім часі найбільший рух в Ню-Йорку, отже поліція, яка держала порядок для походу, спинила на час походу весь рух на тій улици і з поперечних улиць. Весь осередок міста пристанув і глядів на величавий протестаційний похід, що числив около 20 тисяч учасників і заняв більше як дві милі простору.

В поході взяли участь громадно українські товариства й інституції з отсих міст: Ню-Йорку, Бруклін, Асторія, Вудгейвен, Лонґ Айленд, Стетен Айленд, Вайтстовн, Йонкерс, Гастингс ан Гадсон, Спринґ Велі, Джерзи Сити, Елизабет, Елизабет Порт, Нюарк, Гарисон, Пасейк, Петерсон, Бейон, Картерет, Перт Амбой і з инших місцевостей. На чолі походу несено велику таблицю на ширину цілого походу, який ішов 8-ками, з написом, який не перейшов би польської цензури. В поході ішли: представники українських інституцій: ветерани Українці американської армії, нюйорські українські скавти (хлопці і дівчата), діти з українських народніх шкіл під проводом своїх учителів, дівчата в українських народніх строях (кількасот), женщини в білих і звичайних строях, далі їхав великий тягаровий автомобіль, на якому була зелена могила з чорним хрестом, біля котрого схилилась дівчина в народньому строю, а понад яким видніла напись, що демонстранти оплакують тисячі невинних матерей, батьків, сестер, братів і дітий убитих в Галичині, вкінці йшли відділи мущин. В поході були банди, військові і братські. Всі відділи походу несли американські й українські прапори з ріжними написями, що містили протест проти кривдження українського народу в Европі. Всі учасники походу мали в руках маленькі американські прапорці.

Похід виглядав величаво. Він заімпонував Американцям своєю силою, повагою і красою. Безперечно, що такого українського походу ще не було в Америці. Американці побачили, що й українська сила є в Америці і переконалися, що се велика справа, яка спонукала їх вийти такою великою зорґанізованою громадою на улиці Ню-Йорку і сказати Америці своє грімке слово в обороні свого рідного краю.

Опісля похід завернув до 26-ої улиці, де увійшов до найблищої в Ню-Йорку салі в Медисон Сквер Гарден на протестаційне віче, в якім взяло участь около 12 тисяч осіб. Віче отворив Мільтон Райт, бувший голова українського інформ. бюра в Ню-Йорку. Дальше промовляли: Ст. Дембіцький, голова української Ліґи горожан в Ню-Йорку, Омелян Ревюк, редактор „Свободи“, о. Лев Левицький, парох Пасейку, д-р Лука Мишуґа, голова місії Зах. Української Републики у Вашінґтоні, Ганс Ріґ, б. голова комітету Амер. Позички Свободи у Вашінґтоні (по анґлійськи) і д-р Лонгин Цегельський.

В перервах між поодинокими промовами співав гарно нюйорський хор, весь в народніх строях.

Після ухвалення відповідної резолюції та відспівання народніх гимнів віче скінчилося о 11. год. в ночі.

Редакції „Гром. Вістника“ надіслано нюйорський ілюстрований часопис „Daily News“ з 29. мая ц. р., що подав гарні фотографічні знимки з походу.

САЛЯ ім. М. ЛИСЕНКА.
Четвер, дня 15. червня 1922 р.
ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНЦІВ
Постановка артиста-балетмайстра Василя Авраменка 1649 1—3
Початок точно о год. 8. вечером
Білети продає „Народна Торговля“.

Воєнні алярми.

Лондонський денник „Таймс“ в однім із останніх чисел на основі інформацій з совітської Росії і Німеччини твердить, що Польщі грозить в короткім часі напад з боку Росії, а може й Німеччини. Наслідком цього нападу майже ціла Европа за виїмком Анґлії сталаб тереном нової війни.

„Таймс“ твердить, що між совітською Росією і Німеччиною істнує тісне порозуміння. Дальше пише згаданий денник, що 1/5 часть совітської воєнної маринарки зложена з німецьких моряків. Німецькі спеціялісти вправили в рух усі російські фабрики муніції. В цій акції бере навіть участь найбільша німецька фірма для воєнного промислу — Круппа, яка має своє представництво в Москві.

Ці приготовання совітів на думку „Таймс-у“ звернені в першій мірі проти Польщі. Наступ мав би відбутися протягом 1923 року. В тім напрямі ведеться в совітській Росії сильна аґітація. На мітінґах, орґанізованими большевицькими аґітаторами, приходить постійно до протипольських демонстрацій. Наслідком цьої аґітації, думка про „відплатну“ війну проти Польщі стала в Росії дуже популярною. Від неї міг би здержати совітську Росію хиба лихий стан її фінансів.

В звязку із приготованнями совітів до війни — пише „Таймс“ зброїться і Німеччина, яка вдарить також на Польщу. Доказом цього малоб бути громадження воєнного матеріялу в Німеччині. Обговорюючи напружені відносини поміж Німеччиною і Польщею згаданий денник твердить, що Німеччина використає кожду нагоду, щоби вдарити на Польщу.

В німецько-польській війні Анґлія на думку „Таймс-у“ мусілаб зберегти як найдальше йдучу невтральність, бо це наказує їй власний інтерес.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, Ринок 10.

Преса.

„Червоний“ і „чорний“ імперіялізм.

Під таким наголовком містить „Курєр Варш.“ з 11. ц. м. статтю Росіянина А. Сидорова, в якій той констатує солідарність червоного й чорного російського імперіялізму. Подаємо зміст його цікавої статті:

Нова російська форма влади (червоні) лучить ідею комунізму з ідеєю месіянізму російського народу й тим робом творить червоний російський імперіялізм, який стремить до підбиття цілого світа для заведення в цім „нових форм життя“. Еміґрація плекає чорний імперіялізм, який, хоча він кріваво боровся з комунізмом, все таки має з ним чимало спільних ціх, які з дня на день зближують обі ідеї до себе. В Берліні почав виходити орган т. зв. „сменовеховців“ „Накануне“, накликуючий еміґрацію до згоди з большевиками, твердячи, що Росія не може бути типово европейською державою, а тільки або червоно- або царсько-імперіялістичною і не може виріктися заборчих тенденцій. Тої самої думки є б. царські ґенерали, які служать большевикам і

кажуть, що червоний імперіялізм заключає в собі російсько-національні первні й лучиться з царським в один клубок зі спільною метою: поширення російських (тепер совітських) границь та здобуття в союзі з Німеччиною світової гегемонії для себе й Німеччини.

Між непримиримою частиною еміграції ходять чутки, що в разі війни й побіди большевиків над Польщею і Румунією, „червоні" скинуть теперішний режім а тоді „чорні" получаться з ними, вибираючи диктатора або царя.

Далі вказує Сидоров на хитрість і практичність провідників російських сект, до яких належить і практичний фанатик Ленін і його товариші. Сидоров твердить, що Ленін здержує воєвничого духа Росії, але довго так не буде, бо російський імперіялізм пережив саму імперію, просяк в кість народа й поведе його скорше чи пізнійше до забійчої війни. Тепер Ленін „миром" угнітає підвладні собі народи й не дозволяє їм на самостійне життя, імперіялізм є провідною ниткою в зовнішній і внутрішній політиці совітів.

Сидоров кінчить заявою, що червоний і чорний імперіялізм мають в сути річи однакову ціль і тому легко можуть примінитися до себе й спомагати себе обопільно. Останні факти вказують на їх обопільне зближування.

Перед конференцією в Газі.

Англійсько-французьке непорозуміння.

В четвер, дня 15. ц. м. зачинається конференція в Газі. Там мають зїхатися знавці для вирівнання ріжниць поміж совітами і иншими урядами Европи. Англійський уряд зясував своє становище до цьої конференції в ноті до Франції, в якій вказує на небезпеку проволікання теперішного стану, на конечність переведення ухвал в Кан і конечність вдержання як найкращих відносин поміж союзниками в інтересі европейського миру.

У відповідь на цю ноту поробив французький уряд застереження, в яких домагається, щоби в конференції взяли участь англійські знавці, а не політики, щоби конференція не порушувала політичних справ і виступає проти редукції російських довгів.

Англійська відповідь на французький меморіял з дня 2. червня ц. р. в справі участи Англії в гаській конференції звучить:

Французький меморіял полягає правдоподібно на помішанню понять і не свідчить про знання того, над чим раджено на ґенуенській конференції. Гаська конференція має бути конференцією знавців. Обставина, що оба англійські представники є державними підсекретарями, не змінює справи, бо вони оба є знавцями, один у фінансових, другий в торговельних справах. Вони не уповажнені заключувати умови, а умова, яку вони заключать, мусить бути предложена англійському урядови до апробати. Попереднє дебатовання над засадами непотрібне, бо воно було би тільки повторенням того, що сказано в Генуї.

З огляду на це англійський уряд не бачить причини продовження реченця 15. червня, в якім збирається російська комісія та 26. червня, в якім зберуться обі комісії — англійський уряд противиться рішучо французькій пропозиції, що належить відкликати російський меморіял з дня 11. мая ц. р. перед зібранням гаської конференції. Справа відкликання меморіялу не була порушена в Генуї, всі делегати не виключаючи й французьких прийняли на останнім пленарнім засіданню конференції в Генуї внесок в справі іменовання представників на гаську конференцію.

Тому англійський уряд вважає справу російського меморіялу полагодженою на останнім пленарнім засіданню в Генуї і є тієї думки, що гаська конференція помине цілковито справу російського меморіялу. Домагання відкликання меморіялу створило би новий непередбачений прецеденс. Натомісць англійський уряд бажає підперти становище французького уряду, а саме, що ухвали в Кан мають бути підставою конференції в Газі.

Англійський уряд не годиться на заяву французького уряду, що власники мали би право домагатися від Росії звороту сконфіскованого майна. Натомісць рішуче обстоює, щоби виплачено справді відшкодовання. Англійський уряд признає, що найпевнійшою дорогою повороту до добробуту і здобуття капіталів для Росії є уможливлення повороту до їх підприємств тим, що в минувшині помагали Росії.

Прийняття французької пропозиції, на основі якої неросійська комісія з поминенням російських делегатів малаб випрацювати плян політичної відбудови Росії і предложити його опісля російській делегації як ультімат, булоб висміяне на гаській конференції. Наради з російськими делегатами і співпраця з ними конечна, коли гаська конференція має дати практичні висліди.

Британський уряд бажає розважити на гаській конференції справи довгів, приватної власности і капіталів, а кромі цього працювати тільки як знавці із знавцями. Що до звороту приватного майна, то належить або звернути його попереднім власникам, або дати за його відповідне відшкодовання. Росія тільки тоді признає приватні кредити, коли капіталісти признають предложені ґарантії вистарчаючими.

Становище французького уряду.

Французька відповідь на англійський меморіял — як було подано в телеграмах у вчорашнім числі нашого часопису — заявляє, що французьке правительство обстоює своє становище, виявлене в меморандумі з 2. VI., цебто, що не згоджується на зменшення російських довгів і відкидає всі уступки в справі власности.

Французька і англійська делеґації до Гаґи.

Як подає „Н. Фр. Прессе", наради французького кабінету в справі участи в гаській конфернції дали компромісовий вислід. Франція не вишле на цю конференцію ні дипльоматичних представників, ні обсерватора, тільки комісію для студій, бо — як подає французький урядовий комунікат — конференція в Газі матиме характер конференції фаховців, тому її рішення матимуть тільки характер ad referendum.

Аґ. Аваса доносить, що на основі рішення ради міністрів, Поанкаре визначив як представників Франції на конференцію в Газі мін. в Газі Карла Боноа та 4 ох знавців. Боноа візьме участь на пленарнім засіданню дня 15. червня, знатоки прибудуть щойно дня 25. червня.

Натомісць англійська делегація числить 40 осіб. В її склад входять також представники Австралії, Канади, Нової Зеляндії і Індій.

Відїзд румунського делеґата.

З Букарешту доносять: Румунський делеґат на гаську конференцію, Діяманді, від хав до Гаґи.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союзу Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

З польських справ

„Непочитальна робота".

З приводу воєнних алярмів, що тут і там залунали зі шпальт польської преси, пише під повищим заголовком „Слово польске": „На основі інформацій, засягнених у найбільш міродатних військових кругах довідуємося, що усі чутки про мобілізацію, агресивність, зглядно інвазію большевицьких військ в границі польської републики, є з ґрунту невірні і виссані з пальця. На основі усіх жерел, доступних військовим властям, можна усталити з безоглядною точністю, що нема мови не тільки про якусь агресивність совітів супроти Польщі, але взагалі внутрішна ситуація Росії є в тій хвилі того рода, що навіть воєнній партії Троцького не сниться про якісь воєнні рухи супроти Польщі. Радше навпаки! На основі інформацій з тих самих жерел можна ствердити, що в Росії панує побоювання перед наступом на неї з заходу"...

„Слово польске" заявляє вкінці, що цієї провокаційної акції, якої нитки мають починатися в Бельведері, польський народ не прийме за свою.

„Суспільність не дасть себе спровокувати, самооборонно відповість на провокацію божевільної воєнної химери".

„І все те—читаємо далі—діється на передодні обняття польської частини Гор. Шлеська... Може повторитись те саме, що спричинило наше пораження в 1920 р. Тоді „скажене ризико" повело польські війська над Дніпро і в ньому втопило—Тешинський Шлеськ"...

Клопоти п. Пілсудского.

„Хвіля" доносить з Варшави: З поважних кругів інформують, що одною з причин приняття Пілсудским димісії кабінету Поніковского була справа Східної Галичини. Пілсудскі мав би побоюватися, що кабінет Поніковского позбавлений авторітету не зуміє підчас наближаючихся соймових виборів впливати на східно галицьку адміністрацію в дусі толеранції і як найдальше ідучої поправности у відношенню до тамошніх виборців. Пілсудскі здає собі справу, що невміле заховання адміністрації підчас виборчої акції могло би потягти за собою відємні наслідки для Польщі на міжнародньому терені.

П. Пілсудскі — своїй жінці.

З Варшави доносять до польських часописів, що Пілсудскі признав ордер „Virtuti militar."... своїй жінці Ользі зі Щербінських Пілсудскій. Вручення ордеру відбулося дня 14. ц. м. на Саській площі в Варшаві.

Зїзд П. С. Л. варшавського воєвідства.

Оноді відбувся у Варшаві зїзд П. С. Л. варшавського воєвідства при співучасти 800 делегатів. По промовах і дискусії принято ряд резолюцій, які одобрюють становище Пілсудского в справі кабінету Поніковского та домагаються негайного переведення аграрної реформи і розвязання сойму.

Кріза протягається.

Дня 13. ц. м. скликав Пілсудскі димісіонованих міністрів, щоби порозумітися з ними в справах, які не терплять проволоки з огляду на те, що акція творення нового кабінету протягнеться.

Дописи з краю.

Солотвинщина.

(Погрузли в нафті і воску).

Солотвинщина дрімає сном блаженних. Окрім читалень в Зарічу, Космачи, Журавках і Росільній жадного життя нема. Та й ті читальні ледви животіють, бо з одної сторони перешкоджують праці адміністраційні чинники, з другої заспалість інтелігенції, якої в Солотвинщині більше, чим в богородчанськім судовім окрузі, хоч там праця йде обдуманим шляхом. Чейжеж в Солотвинщині є много інтелігенції зівсім незалежної, а добре ситуованої, в Богородчанщині самий урядничий елемент, над яким висить меч Дамокля. Не сором, щоб делегати філії „Просвіти" в Богородчанах мали основувати читальню в Бабчім, віддаленім вище 30 км. від Богородчан, а належачім до філії в Солотвині? Нещасний підгірський народ хоче теплого слова, а наші люде, що моглиб на просвітнім поли богато помочи, погрузли в нафті і воску. „Схаменіться, будьте люди, бо лихо вам буде!"

Богородчанщи ...

А.

РІЖНІ ВІСТИ.

Сензаційна мирова пропозиція п. Герве.

Відомий французький націоналіст Герве виступив з сензаційною програмою навязання добросусідських взаємин поміж Францією а Німеччиною. Програма ця зясовується в тому, що: Франція погоджується на прилучення Австрії до Німеччини, евакує рейнську провінцію і звертає Німеччині округ Сари без плебісциту, застерігаючи собі одначе імпорт вугля з тамошніх копалень аж до моменту цілко-

витої відбудови французьких копалень, дальше звертає Німеччині признані її кольонії — Того і Камерун, врешті звертає Німцям Данціґ разом з набережною смугою, яка єднає Східну Прусію з рештою німецької держави тільки з застереженням свобідної пристані для Польщі. В заміну за це домагається Герве, щоби Німеччина признала вину свого цісарського уряду в викликанню війни, щоби платила репарації, як також, щоб не тільки під примусом, але як слушне право признала приналежність Альзації і Льотарингії до Франції, частину Шлезвіґу признала Данії, врешті щоб остаточно погодилася з відступленням Польщі усіх прилучених до неї областей, не виймаючи Горішного Шлеська. Дальше Німеччина повинна утворити з надренських провінцій окрему союзну державу зневтралізовану під мілітарним оглядом. Врешті Німеччина вобовязується анулювати свій договір зі совітською Росією і поспішити Польщі і Румунії в поміч проти большевиків.

Цю сензаційну програму приняла більшість німецької преси самозрозумілими — кпинами. Між иншими головний публіцист „Берлінертаґблят у" Вольф назвав пропозиції Герве „ковбасою, яку обіцюється песикам Фіфі і Діяні за те, щоб вони ходили на голові... Ревізія версайського договору є неминуча а для цього ми не потребуємо виконувати циркових штучок".

Заява Гувера.

„Дейли Телеграф" доносить з Ню-Йорку: Обговорюючи економічне положення Росії, державний секретар Гувер заявив, що Америка не понесла втрат не заключаючи торговельних договорів з совітською Росією тому, що всі торговельні договори заключені з Росією через Німеччину, Англію, Італію і инші держави осталися без користи. Гувер заявив, що сов. Росія наближується скорою ходою до економічного параліжу. Наближується час, в якім паперовий гріш в Росії, останеться без ніякої вартости, а трансакції буде можна переводити тільки дорогою виміни.

Нова нота.

Репараційна комісія, що зібралася в Парижі 12. с. м. на офіціяльнім засіданню, радить над текстом нової ноти до Німеччини.

Авантура в Мінхені.

До Мінхену прибув президент Еберт, котрого привитав президент баварської ради. В хвилі коли Еберт опускав двірець, дійшло до замішання. Арештовано 20 осіб.

Сутички між комуністами і фашістами.

З Риму доносять: В неділю прийшло знов до численних сутичок між фашістами і комуністами. В Сассарі знищили фашісти робітничий дім при чім прийшло до бійки. В Вероні напали фашісти на похід комуністів і вдерлися до ратуша, на котрім маяла червона хоругов. Фашісти здерли червону хоругов і умістили на її місце трибарвний стяг, який комуністи ночю спалили. В Нові Лігуре прийшло до сутички між комуністами і фашістами, в часі якої вбито одного робітника.

Після білгородської конференції.

Грецькі міністри Бальтаззі і Тетокіс повернули до Атен з Білгороду, де відбули конференцію з сербськими, румунськими і чехословацькими заступниками. Як подають грецькі денники, міністри дійшли в часі тих конференцій до пересвідчення, що мала антанта доти не схоче увійти в союз з Грецією, доки Греція веде війну.

Видалення Американця з Росії.

З Бордо доносять: Американець Булінґер, котрий мав безсторонно провірити відносини в Росії, зістав видалений з границь Росії. Причиною видалення був осуд виданий ним про ситуацію в сов. Росії.

Інтерпеляція Веджвуда.

Палата громад відбула нині перше засідання по святах. На інтерпеляцію, чи уряд одержав вістку про військовий союз між Німеччиною і Росією, відповів Л. Джордж, що як німецький так і російський уряд заперечили рішучо істнування такого договору. Член палати Веджвуд запитав, чи французький уряд може увійти в басейн Рури або до Франкфурту над Меном не порозумівшися з союзними великодержавами в разі коли Німці не виконають своїх зобовязань і чи Франція буде могла виконати намір щойно по скінченню 2 тижневого реченця.

Льойд Джордж звернув увагу на заяву Черчіля, в його відповіди на інтерпеляцію з дня 16. мая с. р. а що до другої части інтерпеляції заявив, що вона поки що не на часі.

18. червня 1922.
ФЕСТИН
СОКОЛА-БАТЬКА
з прилюдними — вправами при — співучасти балетмайстра п.
Авраменка.

Поміч голодній Україні.

Заточенці-урядники з Кольбушови прислали на книжочку „Дністра" ч. 13 380 квоту 10,000 мп., на яку зложили по дві тисячі мп. п. Михайло Придаткевич і Филип Волчук а по 1000 мп.: Рудольф Іванчук, Н. Куренда, М. Гимчишин, Н. Н. з Золочева, Н. Н. в Товмача, Н. Н. зі Стрия. Віримо, що за їх приміром підуть всі заточенці-урядники із західної Галичини.

В погоні за тими, що збирали на допомогу „Голодній Україні". Громадяни з Синевідська вижнього зложили жертву в церкві у висоті 105.000 мп., які передано на книжочку ч. 13.380. Складали на сю квоту дари інтелігенти, господарі, господині, молодіж, ґімн. ученики. Призвищ не подаємо, бо жандармерія слідить за тими, що збирали, а староство в Сколім заборонило всякі складки. — Читальня в Шеплотах (пов. Яворів) розпорядила складку під проводом господаря Григорія Дацевського на день 10. червня ц. р. і прибила відозву Краєвого Комітету на стіні читальні. Побачив цю відозву місцевий жандарм Гітер, здер її та наказав війтови, щоби не дозволив на збірку.

А ви складайте гроші на книжочку „Дністра" ч. 13.380, бо кождому вільно зложити дар і кождий з нас цей дар зложити мусить наслідком національного посту! Це дар братньої любови, дар

Хто в це вірить, цей свою віру виявить добрим ділом, даром любови ближнього!

Конфіската збіжа і гроший. В Томашівцях, калуського повіта, завязався комітет під проводом гром. Степана Кухара і Теодора Ковальчука, який зібрав 199 кг. жита і 1200 мп. готівкою. В суботу 10. червня впала до села державна поліція, забрала збіже і гроші та відставила їх на постерунок до Войнилова. Окрім того дістав парох. уряд від команди поліції з Войнилова таке письмо: „Posterunek Policji państwowej Wojniłów. L. 135. Do Urzędu parafialnego obrz. gr.-kat. w Tomaszowcach. Wojniłów, dnia 10. czerwca 1922. Starostwo w Kałuszu reskryptem z dnia 10. 6. 1922. L. 150. prez. zabroniło pod najsurowszą karą zbierania składek pieniężnych lub w naturaljach dla głodujących Ukr. w Rosji, gdyż do tego celu wymagane jest bezwarunkowo zezwolenie Prezydjum Województwa. Do powyższego rozporządzenia należy się ściśle zastosować. Komendant posterunku (підпис нечиткий).

Стан складок на книжочку 13.380 виносив дня 13. червня 4,338.837·50 (чотири міліони, триста трийцять вісім тисяч, вісімсот трийцять сім мп. і 50 фен)

Безробітні просять о працю. На руки през. Юл. Романчука наспіло отсе письмо з Тарнова: „Управа української Спілки Бухгалтерів та Рахівників в місті Тарнові з біженців України, дбаючи про надання членам Спілки відповідної праці, зверталась в цій справі до ріжних закладів на Волині та Галичині, але крім холодної відповіди — „будемо мати Вас на увазі", — реальних предлог і по цей час не одержала. З приводу цього багато членів Спілки, втративши віру в приміщення, стало до тяжкої фізичної праці. Лише цими днями, у відозві Краєвого Комітету допомоги голодній Україні (ч. 81. „Гром. Вістн.") серед безпросвітної та жахливої ночи поневірки, блиснув промінь надії на зміну скрутного становища. — Цим листом Управа Спілки має своїм обовязком просити Комітет праці, взяти під свою опіку безробітних членів Спілки. Всяку пропозицію служби — бухгальтерів, рахівників, конторщиків, табельщиків, маґазинерів і т. п. Спілка прийме з великою подякою. Спілка числить на разі у свойому складі 8 осіб. Листи слати до голови Спілки: D. Kołomyjeć. Tarnów, ul. Gumniska N. 1. m. Sęk. — Передаємо це письмо до відома українських торговельних, економічних і фінансових інституцій та кличемо: „Поможіть! ради Бога поможіть! Люде, виселені недолею з рідної землі, не просять милостині, тільки праці! Хибаж для осьми людей ця праця найдеться!

Як вони працювали? В однім тартаку під Львовом працювало 20 осіб Придніпрянців. Робили вони тяжку фізичну роботу та заробляли на хліб насущний. А були між ними юристи, судді, інжинери. Не жахалися тяжкої роботи, бо знали, що чесно працюють і на хліб для себе та рідні заробляють. Та польські робітники зажадали, щоби „караїмів" звільнити зі служби а управа тартаку вволила їх волю і 20 Придніпрянців остало з днем 1. червня без служби і хліба. І хоча як вони бідні, вони просять тільки о чесну працю.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Америка і гаґська конференція.

Льондон. (ПАТ.) Авас. З Вашінґтону звідомляють, що правительство Зєд. Держав не визначить на гаґську конференцію спеціяльного делеґата в характері обсерватора, але вдоволиться звітами, котрі присилатиме американське посольство в Голяндії.

Вибори в Ірляндії.

Ліфилд. (ПАТ.) Радіо. В пятницю, 16. ц. м. зачнуться в Ірляндії вибори до парляменту.

Тайний чеськo-французький договір.

Відень. (ПАТ.) „Н. Фр. Пр." з Праги: На засіданню чеського парляменту говорив німецький пос. Кнірш про тайний військовий договір, заключений між Чехословаччиною і Францією. Чехословаччина зобовязується в разі війни поперти Францію 500.000 армією. Кнірш заявив, що знає з найліпшого жерела, що перший тайний договів, заключений між д-ром Бенешом і французьким правительством підписано 28. X. 1918. Згідно з цим договором Чехія мала зобовязатися оперти свою політику на основі переведення мирового договору і віддати команду армії французькій військовій місії на 10 літ. Потім слідував додатковий договір з 24. IX. 1921., що містить такі постанови: Колиб прилучення Австрії до Німеччини вийшло в стадію здійснення має Чехословаччина зайняти Відень, Лінц, Сальцбурґ і промислові осередки та військові заведення аж по Вінер Найштадт, а Франція мала обсадити Цельовець і Ґрац. Другий додатковий договір з 8. XI. 1921 містить прийняттє Чехословаччиною до відома союза заключеного між Францією і Польщею 31. VIII. 1921. Чехословаччина зобовязалася в порозумінню з польським правительством поробити спільні військові й економічні зарядження проти Німеччини, колиб Франція сконстатувала, що мир в серед. Европі загрожений. Таким загроженнєм мира в серед. Европі є недодержаннє постанов версайльського мира і всякі неспокої в Німеччині.

Конференція в Газі.

Ліфилд. (ПАТ.) Радіо. Прелімінарне засіданнє представників европейських держав в Газі присвячено буде виборови делеґатів для ведення переговорів з совітами. Ця делеґація складатиметься з 11 осіб. В склад її війдуть представники Анґлії, Франції, Японії, Італії й инших союзних і заприязнених держав. „Дейли Телеграф" обговорюючи справу конференції в Газі зазначує, що обовязком її є докладно розглянути російську справу і видати оконечне рішеннє.

Гаґа. (ПАТ.) ГПБ. звідомляє, що перше засіданнє делеґатів вступної конференції відбудеться завтра поп. В імени гол. правительства привитає делеґатів міністер загр. справ

НОВИНКИ.

— **Підвижка передплати.** Адміністрація „Громадського Вістника", подає до відома шан. Передплатників і Прихильників, що з днем 15. червня с. р. примушена була піднести ціну передплати. Місячна передплата від 15. червня с. р. коштує 1.200, а поодиноке число коштує 50 мп. До сього кроку приневолило нас нове подорожіння друку, а саме від 1. червня с. р. друк подорожів о 20 проц. Так само піднеслася ціна паперу. — *Адміністрація „Громадського Вістника".*

— **Конфіската.** Вчорашне число (92) „Громадського Вістника" з д. 15. червня 1922 р. сконфіскувала львівська прокураторія за кінцевий уступ дописі „Тягнуть данину" в Ернсдорф п. Бібрка та за новинку п. з. „Тягнуть данину", яку счеркнено в цілости (41).

— **Справа Федака і тов.** Вістка про доручення Федакови акту обжалування, подана нами за польськими часописами, не відповідає правді.

— **Стягання данини в Добрянах к. Щерця.** Недавно донесли ми про арештовання за данину дяка з Добрян Андруха Ф., якого жандарми били і висмівали, ведучи на цвинтар, молитися й силуючи говорити: „Я с... син, я Українець" і т. п.

Дня 22. мая впав до села відділ війська — 60 люда — з капітаном. Жовнірі розкватирувалися в господарів, які не могли ще заплатити данини. Жовнірі зажадали панського вікту, а то трич денно мяса (!), масла, яєць і т. п. Найбільше далися в знаки бідній вдові Глуховецькій, у якої сиділи і нищили все від понеділка до середи, хоч вона зложила данину ще в понеділок. Знущалися також над 80-літною старушкою, сиротою по священику, п. Стефанович, у якої бушували по шафах, беручи все, що було до вподоби, а нарешті забрали корову. Не минули й місцевого священика, де розсілися як в дома, обиджуючи жену й пароха своїм поведенням. Вкінці збили жовнірі до крови хлопця Ілька Ф. за те, що він не м'г отворити їм хати, бо родичі поїхали були до Щирця й взяли ключі.

— **Остережно з провокат рами!** Нам пишуть: В богородчанський повіт загостило сими днями кількох „нових" агентів політичних, бо цей повіт межує з чехословацькою републикою, отже „готов прийти ще Петрушевич . Приїхав один провокатор в Ляхівці. На своє щастя прогнав його з хати управитель школи Б. Коли діло не йшло з розумніщими, удався агент до бідного селянина Василя Магдія, з яким, боронив колись „фатерлянду". Магдій не прочуваючи нічого, приняв його, а цей осібняк став балакати, що його вислав Петрушевич до нашого повіту, робити бунт проти Поляків, що треба Ляхів прогнати, що прийде Петрушевич і буде гаразд і т. п. Добродушний Магдій погостив його радо. Провокатор над раном відійшов, а за дві години прийшли до Магдія два поліцаї, арештували його і відпровадили до арешту. Агент далі працює: перебрався в инший одяг і ходить по селах. Цей наглядний примір „етичного" поступовання „сусіда" супроти свого найлучшого товариша з війни нехай буде для нас пересторогою: Осторожно зі знакомими „сусідами", не вдаватися в ніякі розмови з людьми незнаними, а коли хто незнакомий нас провокує і намовляє до конспіративної роботи, тому дати належну відповідь хлопським параграфом.

— **Іспит зрілости в державній українській учительській семинарії у Львові** відбувся в днях від 22—27. мая ц. р. в двох комісіях під проводом краєвих візитаторів шкіл Івана Матієва і д-ра Франца Майхровича (перші два дні матури) і повітового інспектора Казимира Квєціньского (дальші три дні). Іспит зрілости зложили слідуючі прилюдні ученики (ці): Бардин Марія (з відзн.), Беген Ярослава, Білінкевич Ірина, Ванчицька Стефанія, Голояд Іванна, Гриневич Дарія (з відзн), Замрикот Юстина, Здибель Володимир, Ільницька Марія, Кіт Марія, Клиновська Ольга. Ключковська Стефанія, Корпало Катря, Кочан Стефан, Купчинська Софія (з відзн.), Лебіщак Наталія, Левицька Ярослава (з відзн.), Лизунець Марія, Литвин Марія, Лісковацька Ольга, Лучка Софія, Мец Софія, Миндюк Омеляна, Модна Стефанія, Олійник Агафія, Підлужна Анна, Процайло Катря, Пузяк Наталія, Рубаха Евфрозина (з відзн.), Скорупська Евгенія, Трущак Марія, Хемин Марія, Цимбаліста Софія (з відзн.) Щербань Марія. Один кандидат і одна кандидатка відступили від іспиту а одному кандидатови і чотиром кандидаткам позволено повторити один предмет по феріях. — Кромі сего зложили іспит зрілости слідуючі екстерністи (-тки): Бонковська Марія, Бойко Евдокія, Василів Кирило, Волошин Ярослава, Гаврилюкова Стефанія, Гачкевичева Анна, Гарайда Олена, Годованський Юліян, Головата Марія, Гнида Гриць, Гнида Петро, Грицай Остап, Гучко Петро, Дмитрів Володимір, Звірикова Ева, Іванців Бронислава, Колтун Петро. Кордуба Марія. Краєвський Филип, Крук Осип, Кулинич Петро, Кульчицька Ольга, Лесняк Марта Ч. С. В. В., Личковський Ярослав, Маріяшева Марія, Мельник Антін, Михалічко Омелян, Мойсеєва Іванна, Оссовська Бронислава, Ощипко Василь, Павлів Іван, Пахолок Антін, Пігович Роман, Пришляк Антін, Раніш Йоїль, Рудакевич Осип, Склепкович Анна, Телепко Михайло, Чуйко Надія. — Доповнили іспит з польською викладовою мовою: Бенець Роман і Литвин Софія. — Наконець доповнили гімназійний або ліцеальний іспит зрілости слідуючі кандидати (-тки): Булик Евген, Гуменька Олександра, Грицьків Дмитро, Дишкант Остап, Кожушко Павло, Кубарич Ілля, Кужиль Антін, Кузьмів Ярослав (з відзн.), Кушнір Василь, Лесик Роман, Маур Іван, Мармаш Софія, Павлюк Танас, Пашуля Петро, Пеленський Володимир, Прудиус Петро, Рейнарович Омелян, Слінська Надія. Тришкалюк Олекса, Шепітка Василь, Фартух Анна, Юрків Остап. Одному кандидатови дозволено доповнити один предмет по феріях. Одну кандидатку репробовано на рік.

— **Проти українських відзнак.** Бурмістр м. Здолбунова великий польський патріот. Українські відзнаки у хлопців та дівчат муляють йому очі і він видав наказ, підписаний „Магістрат", яким заборонює ношення українських гербів і инших відзнак.

— **Зїд православних епископів у Варшаві.** Дня 14. червня починається у Варшаві зїзд православних епископів з окупованої території. Цей зїзд, попереджений зїздом в Почаївській Лаврі, має усталити правне становище православної церкви, яке належиться їй згідно з польською конституцією.

— **„Любов Бога і Вітчини".** В львівських трамваях роздавано вчора летучі картки слідуючого змісту: „Jeżeli kochasz Boga i Ojczyznę, nie kupuj u Żydów, wrogów Polski!" („Хвіля).

— **Пузапп Nr. II.** Рівночасно зі справою звісного „Пузаппу" ведеться тепер в суді розправа проти другої — хоч трохи меншої — „спілки", яка в лютім і марті цього року пустила на пасок показну скількість шкіри по лихварських цінах. На лаві обжалуваних засіли: адвокат Е. Футима, директор торговельної спілки „Сета", канд. адв. д-р Леві Гавсман, абсольвент політехніки Віктор Хрусцель і кілька торговців шкірою. Шкіра походила з польської військової кооперативи.

— **Як вони шанують свою марку.** Львівська польська преса подає з огірченням факт, що ярко свідчить про те, яку вартість приписують польській марці самі Поляки. 12. ц. м. перевожено з львівського двірця до каси звичайним возом паки польських марок, так „солідно" опакованих, що по дорозі кілька пачок розлетілося, а з них висипалися і встелили цілу вулицю банкноти по 1000 і 5000 п. марок на цілі міліони. Газета згадує австрійські часи, коли то кількадесятьтисячну суму корон ескортовано в залізних скринях при участи відділу війська, і не дивується, що ті гроші мали повагу!

— **Нові приписи Іміграції до Канади.** Іміграційний канадійський департамент подає до загального відома, що іміграція до Канади дозволена від тепер лише для 1) фармерів, посідаючих відповідні грошеві засоби для закупна землі, 2) робітників і служачих, маючих гарантію, що дістануть працю в Канаді, 3) родин тих осіб, що працюють продуктивно і жиють з власних доходів, 4) горожан Англії, Зєдинених Держав П. А. і британських кольоній.

— **Польська гостинність для австрійського консуляту.** Австрійський консулят у Львові, який доси містився у кількох кімнатах підрядного готелю, доводить до відома й орієнтації публики: Тому що за час трьох місяців — я від часу розпочаття діяльности консуляту, мимо численних урґенсів, компетентні львівські власти не призначили австрійському консулеви у Львові відповідного поміщення для уряду й мешкання, консулят примушений по думці уповажнення австрійського уряду завісити своє урядовання з днем 14. червня аж до часу призначення йому потрібних убікацій.

— **Дотепний лікар.** На хитрий в свом роді спосіб „здобування" пацієнтів впав польський лікар, спеціяліст жіночих недуг, д-р Зигмунт Пілецкі, замешкалий при вул. Домбровского ч. 1. Він висилає перед головний шпиталь і вул. Гловіньского „своїх людей", які ловлять наших селян, спроваджують до його мешкання а він, удаючи ординацію, жадає великих гонорарів за пораду. Останній такий факт мав місце дня 13. червня ц. р. На селянина, Стефана Сидора, з Кагуєва, який вийшов з головного шпиталя по одержання перевязки на стовченім пальці у руки на хірургічному відділі, напав оден з таких людей перед шпиталем і незнаючого Львова селянина насильно завів до Пілецкого. По дорозі представляв цей панок, що в шпитали зле лічать та про людей не дбають а найліпшим лікарем у Львові є д-р Пілецкі, який на хорого тільки подивиться, а він вже буде здоровий (!) Д-р Пілецкі хорому зняв тільки перевязку з пальця, записав пів мт. дерматолевої гази, (яку хорий вже в шпиталі одержав) і за це казав собі заплатиґв 4000 мп. (чотири тисячі). Коли хорий не мав на стільки грошей, д-р Пілецкі в порозумінню з цим панком казав собі дати масло і сир вартости 2000 мп. і забрав йому цілу готівку в сумі 2000 мп. — так що хорий був приневолений визичити грошей на поворот до дому. Лікар сказав йому за 2 тижні знова зголоситися і принести зі собою більше грошей — а для певности, щоби не блукав по Львові дав йому свою адресу на рецепті. Пошкодований рівночасно вносить жалобу на „помислового лікара" до лікарської Палати у Львові.

— **Іспит зрілости в Гнилицькій гімназії** відбувся в днях від 6/VI—13/VI. включно. На 51 учеників і учениць недопущено до матури 4, репробовано на пів року 6. З Українців-абітурієнтів зложили іспит зрілости: 1) Цар Володимир, 2) Фурла Антін, 3) Голейко Михайло, 4) Язловський Михайло, з відзначенням, 5) Косоноцький Роман, 6) Орищак Володимир, 7) Венгринович Орест, 8) Зубенько Іван, 9) Галянківна Марія. Щасть Боже молодим силам на „Нову дорогу"..

— **Управа Преображенської Церкви** подає до відома, що сеї неділі, т. є. 18/6 — в празник Пресвятої Евхаристії — буде відслужено торжественне богослуження в названій церкві о 8. год. рано. Після богослуження (по 9. год. рано) відбудеться торжественний похід на ринок до приготованих там чотирьох престолів. До участи в сім Богослуженню і торжественнім поході проситься отсим усі церковні брацтва, усі товариства і корпорації явитися якнайбільше численно враз з хоругвами і прапорами. Підчас походу буде муж. хор співати відповідні пісні. укладу о. Й. Кишакевича. — Щоби спів вийшов могучо і величаво, проситься Пп. співаків до співучасти і на пробу яка відбудеться в духовнім семінари (Коперника 36) в четвер 15. ц. м. о 4. год. по пол. — *о. В. Садовський*, настоятель прихода.

— **Жидівська газета на Закарпатській Україні.** В Мукачеві почала виходити часопись жидівською мовою, обстоююча інтереси Жидів на Закарпатській Україні.

— **Авт через Атлянтик.** З Ріо Жанейро доносять, що в Пернамбук злетів португальський летун, що прибув сюди на аеропляні через атлянтійський океан.

— **Концерти „Бандуриста"** в користь голодних на В. Україні відбудуться в суботу і неділю (24. 25. ц м.). Найблищі проби хору відбудуться в четвер і пятницю 15. і 16. ц. м. точно о год. 7·30 вечером. — *Виділ.*

Всі матеріяли, призначені до „Жіночого Вістника", проситься надсилати на адресу: О. Коренцева, — Львів, Хмельсьского 15.

ЖЕРТВИ

На фонд незалежної праси чеками прислали до Краєвого Союза Кредитового в марках польських: Йосиф Лятишевський Станиславів 10.000; о. Богдан Охримович Завадів 1.000, кличе: о. Романа Охримовича з Урича, о. Остапа Охримовича з Млиниск і Івана Газрана з Корчина, о. Василь Медвідський Дубівці 2.000; о. Роман Охримович Урич 1.000; Панталеймон Малецький Рпчиці 2.000, кличе: о. дек. Івана Косоноцького в Никловичах, суддю Володимира Саєвича в Мединичах і о. Петра Подоляка катех. в Дрогобичі; Д-р Іван Полохайло Любачів 1.000, кличе: Антона Рака Тернопіль, директора Йосифа Шумиловича Ярослав і Йосифа Долганика Львів, Юліян Чайківський Станиславів 500, кличе: Олександра Радзикевича Львів, Омеляна Радзикевича Вишенки і М. Посацького Львів; о. Петро Саврій Вербовець 1.000; о. Антін Сосенко Оліїв 1.000, кличе: о. Михайла Постригача з Озерянки, о. Володимира Склепковича з Залозець і о. Марка Дороша з Бзовиці; о. Д-р Володимир Пелліх Радехів 1.000, кличе всіх ОО. парохів радехівського деканату; інж. Лев Сеник Станиславів 3.000; Юліян Русин Болехів 3.000, кличе; Степана Дригинича в Болехові. Ярослава Кисілевського в Стрию і Осипа Лісікевича в Станиславові; Іванна Приймова Глиняни 1000, Д-р Іляріон Боцюрків в Бучачі 1000, кличе: о. Дениса Нестайка дек. в Бучачі, о. Остапа Барановського в Рукомиши і Остапа Сіяка в Бучачі. Дарія Чорнєгова Студінка 500. О. Кость Штайден Церковна 1000, кличе: о. Августина Арсенича в Пістини, о. Гриня Скаскова в Княжолуці, о. Йосифа Петраша в Витвиці, о. Володимира Сухого в Болехові, о. Теофіля Костишина в Кальній, о. Ц. Домбчевського в Брязі, о. Косоноцького в Голгочах, о. Фітя в Бубнищи, Корнеля Кобринського в Медвежі і Володимира Радловського в Станиславові. Степан Левицький Підгайці 1000. Микола Марак Копичинці 500, кличе: Д-ра Володимира Левицького, Д-ра Івана Заваликута і Павла Дутку всіх в Копичинцях. Інж. Михайло Безпалко Битків 1500. Володимир Кордуба Бережани 2000, кличе: на квоту відповідаючу маєтковому станови викликаних, а що найменше на 10.000 мп. о. дек. І. Токара, нот. П. Яримовича, нот. Ст. Левицького, Д-ра Е. Ловицького, всіх в Підгайцях, о. дек. В. Томовича в Вербові і о. Коцюбу в Завалові. О. Семен Гребенюк Білівці 1000. О. Іван Токар Підгайці 1000. О. Ярослав Шарко Чортовець 500. О. Дмитро Курдидик Цигани 2000, кличе: о. Микайла Дроздовського з Шершенівець і о. Василя Ковча з Капустинець.

Рідна Школа — Львів.

На „Рідну Школу" зложили в Мостисках в мп.: гром. Шенкгайн, Долгун І., о. Білик, Мушка М., Кобилянський, Валяшек Ю., Андрейко П., Сокульський В., Мазирик І., Голда Ю., Памула М., Голдівна Е., Паламарчукова П., Паламарчук Е., Куціль І., Турко Ф., Сінкевич Е., Ковальчук І. по 100, Гусаківська К. 150, Сторож М., Головка М., Пйотрович Я., Бонк Б., Романів Т., Тар-

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСТНИК.

Відновлюйте кооперативи!

Повідомлюють нас деякі стоваришення (кооперативи), що вони знищені війною, книжок нема, директори померли, стоваришення не істнує, отже треба ліквідувати. І вони просять о вказівки, як ліквідувати або подають, що не хотять і не будуть нам більше про себе писати.

Сі численні письма є доказом нерозуміння духа часу, нечитання наших поучень, байдужности членів управ і надзірних рад до своїх обовязків, хоч вони після статуту і закону відповідають особисто і солідарно за діяльність стоваришення доти, доки не виберуть нових членів.

Ніяке стоваришення (кооперативу) не вільно нам тепер ліквідувати! Кожде стоваришення треба відновити і в тій цілі: а) зложити звіт про теперішний рахунковий стан; б) скликати загальні збори способом означеним в статуті (§. 46); в) на загальних зборах змінити цілий статут, принимаючи наш статут послідного видання; г) вибрати на ново 3 членів управи і 2 заступників (§ 27 нового статута); ґ) вибрати 7 членів надзірної ради (§ 36 статута); з) постановити о веденню торговлі мішаних товарів або молочарні або одного і другого інтересу або иншого інтересу, що означений в § 5 статута.

Вказівок, як змінити статут і взорів дотичних протоколів та писем до суду о зареєстрування уділяємо радо. Як скласти рахунки знищених стоваришень — подано в обіжнику на стороні 37 „Господарсько-кооперативного часопису" в ч. 5—6. (Адміністрація в „Сільськім Господарі", Львів, вул. Зіморовича ч. 20). Там подається між иншим, що коли нема ніяких книг ані записок, треба зложити рахунки на підставі записок і памяти членів управи і надзірної ради, беручи за підставу послідний білянс (з року 1914, або 1913), та уділові і вкладкові книжочки, пляни уморення і инші документи, які є в селі у членів. Не вдаватися в занадто малі дрібниці, а головно старатися, щоби скоро усталити найважнішці дати білянсу, хочби тзв. інвентурального. Білянс разом з документами пересилати нам до провірки.

Фонди на ведення торговлі збирати передовсім на уділи, бодай від кождого члена родини що найменше по 1000 мп., так, як складається по 10 і по більше тисячів від кождого господарства на чужі економічні потреби. Старатися також о невеликі, а численні квоти (нпр. по 20.000 мп.) на вкладки ощадности, даючи так великий процент, щоб і вкладчик не мав причини нарікати і щоб кооператива вийшла з зарібком. Кооперативні торговлі ведуть самі селяни під доглядом місцевих інтелігентів, що звичайно належать до надзірної ради. В найтемнійших кутах ідуть кооперативні торговлі і молочарні добре.

Взиваємо відновити Вашу кооперативу (стоваришення) так, як уже відновилося до 300 стоваришень в краю, хоч були зовсім знищені. Де нема нічого з актів ані маєтку стоваришення, ані нема управи і є лишень дехто з надзірної ради, та де абсолютно не можна відновити стоваришення, а муситься ліквідувати, там треба безпроволочно точний рахунковий стан стоваришення нам предложити, подаючи коротко, а докладно всі причини, через які не можна ніяк урухомити стоваришення, а ми розважимо подані нам факти і причини та порадимо, яке письмо і куди внести, щоб евентуально, як заходить конечна потреба, вичеркнути стоваришення з судового реєстру, а також з наших членів.

Остерігаємо, що такі письма до нас і до суду о зліквідовання стоваришення не можуть бути висловом бажання одної особи або гуртка осіб неприхильних спільництву, а мусять бути вислідом наради оставших членів заряду т. є. управи і надзірної ради спільно з иншими членами спілки, які ще жиють. Підписів на письмі має бути більше і при нагоді ревізій автентичність їх провіриться.

Де в той спосіб стоваришення розвязано би, там таксамо, як в місцевинах, де не було і нема ніякого стоваришення (кооперативи), сейчас основувати нову кооперативу по вказівкам, які на бажання кождому вишлемо.

Там, де є два або більше нечинних стоваришень, можна їх злучити в одно діяльне (польський закон з 7./4. 1922. Д. Р. П. ч. 33). Задля злуки треба: а) скликати окремі загальні збори кождого стоваришення, що має лучитися; б) кожде з тих стоваришень мусить на підставі попереднього порозуміння згідно ухвалити, котре має перебрати маєток, зобовязання і членів других стоваришень; в) приняти статут перебираючої кооперативи (наш статут послідного видання); г) внести письмо до суду окружного як реєстрового (стемпель на поданню 100 мп., на прилогах 30 мп.) о вписання злуки (письмо підпише фірмово і кооператива перебираюча і стоваришення передаючі, а до письма долучити відписи протоколів дотичних заг. зборів всіх стоваришень, що лучаться); ґ) коли вже вписано злуку в реєстр, тоді управи тих стоваришень, що їх перебрано, мають внести подання о вичеркнення фірми з реєстру і о оголошення вичеркнення (в поданню покликатися на судову дату і число вписання злуки); з) по злуці переходять всі члени стоваришень, що лучаться, до членів перебираючої кооперативи і найдальше до року мають доповнити нові уділи; ж) таксамо переходить на перебираючу кооперативу все майно передаючих стоваришень, а їх вірителі стаються від зареєстровання злуки вірителями перебираючої кооперативи. Лучитися тільки стоваришенням здоровим, а не стратним (пасивним)! Ще близших вияснень жадати у підписаного союза, якого згода на злуку конечна.

Не вільно нам економічних справ занедбувати, а мусимо в сих справах бути точні і рухливі, бо економічна робота найважнійша в стремлінню до незалежности. Тож ожидаємо діла, а також негайного повідомлення про плян роботи та про те, чи і коли відновите діяльність.

Краєвий Союз Ревізійний
у Львові, вул. Домініканська 11.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

навський О., Колодій О., Сивак А., Дигдалевич І. по 200, Качмарський Б., Н. Н. Дачишин І., Чуграй М., по 300, Сокульський А. 400, Гусаківський Т., Горак А., Лапка П., о. Кміцікевич Т., о. Куціль Р., Дигдалевич О. Ковальчук Я., Чухрай Г., Байдала С., по 500, Макаруха М., Гринишин В., д-р Здерковський М. по 1000, зб. жертва на заг. зб. Народного Дому 1700, д-р Лебедович О. 2000, „Взаїмна Поміч українських учителів" в Підгайцях за м. цвітень і май с. р. 9500 мп. за що щиру подяку складає Головна управа УПТ. IX 1—1

ОПОВІСТКИ.

Вступні іспити до кляс II—VII у всенародній семиклясовій хлопячій школі ім. Б. Грінченка відбудуться в днях 23—25 червня. Вписи до всіх кляс дня 30. червня і 1. липня. При вписах належить викатись: свідоцтвом щеплення віспи і метрикою хрещення зглядно останнім шкільним повідомленням. — Управа школи. 1696 1-1

З приводу вінчання п. Івана Рудницького, аташе посольства З. О. У. Н. Р. з п-ною Юлією Лужницькою складає 1000 Мп. на фонд українських інвалідів Михайло Коцюбка. 1—1

Взивається всіх товаришів, що зложили матуру 1897 р. в українській гімназії в Перемишлі зголоситися сейчас письменно до д-ра Петра Войтовича, адвоката в Перемишлі вул. Водна — в цілі урядження 25-літнього товариського зїзду в червні або липні с. р. 1694 1—1

Концерт відомого скрипника Романа Придаткевича, абсольвента Акад. Муз. у Відни, відбудеться в суботу 17. червня в салі Муз. Тов. ім. М. Лисенка ул. Шашкевича 5. Білети раньше до набуття в Народній Торговлі Ринок 36. 1669 2—3

Дрібні оголошення.

КВАЛІФІКОВАНОГО мельника до турбіново-вальцевого млина пошукується від 1. липня. Зголошення з услівями слати: Яків Скрипчук, Борщевичі п. Ніжанковичі коло Перемишля. 1648 3—3

ПОШУКУЄТЬСЯ зараз два три покої під шевський заклад. Оферти просить-ся надсилати: Руська ч. 3, Н. Комітет Допомоги Еміґрантам. 1654 3—3

ХТО з родичів хотів би замовити добре приміщення при родині для ученика з низшої ґімназії, що потребує доброї помочі в науці, зволить зайти: вул. Анчевських ч. 10, двері 6. 1677 2—2

ОЖЕНЮСЯ з панною або вдовою, інтелігентною селянкою або міщанкою до літ 30. Не вимагаю великого маєтку. Сам розуміюся на торговлі, господарці і промислі. (Моє заняття — публіцист). Річ трактую зовсім серйозно, а за дискрецію ручу словом честн. Листи прошу слати до Адміністрації Гром. Вістника під „Правда". 1678 2—2

МАҐАЗИНЕР обзнайомлений з сушенням, пакуванням і т. п. лічничих сирівц в (зілля) знайде заняття в Спілці українських кооператив у Львові, Зіморовича 20. 1679 2—4

ВПРАВНОГО соліцитатора, пишучого на машині пошукую. Зголошуватися до адв. д-ра Волод. Левицького в Копичинцях. Посада сейчас до обняття. Платня після умови. 1681 2—3

ШУКАЮ на час 4—6 тижнів 3—2 покої з кухнею в гірській околиці. Оферти слати на адресу: д-р В. Янович лікар в Станиславові вул. Ґославського ч. 19. 1682 2—2

СТОЛЯРІВ і помічників потребує парова фабрика виробів з дерева Дюбинський і Ска, Трушевичі п. Ніжанковичі. 1600 -33

БОГОСЛОВ прийме лекцію або відповідне заняття на час ферій. Платня обоятна. Зголошення: „М. М." Коперника 36, Львів. 1659 2—2

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертячки, Ґеблярки, Тасьмові пили, Циркулярки, Кружляки, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот", Львів Баторого 4. 1277б) 8—30

ІСПИТОВАНИЙ ДЯК може вести хор умілий пасічник, уміє вести торговлю. Ласкаві зголошення І. Сапан, Коломия, вул. Собіського 90. 1690 1—1

МОЛОДЕЦЬ літ 29, підурядник на державній посаді властитель 5 морґів ґрунту з обійстям під Львовом ожениться з панною подібно ситуованою. Ласкаві зголошення слати до адміністрації під „Книговодчик". 1693 1—1

МОЛОДА Українка, пяністка, 8 літ у Відні, сильна в німецькій і французькій мові, пошукує відповідного місця на ферії — найрадше в горах. Зголошення: Wien VIII. Florianig. 43/14. 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

1496 ОКУЛІСТ 7—10

Д-р Г. Іґель

лікар „Народної Лічниці"

ординує в очних недугах

Львів, вул. Ягайлонська ч. 20.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Пов'тового Товар. Кредитового „ВІРА"

стов. зареєстр. з обмеж. порукою в РАВІ РУСЬКІЙ

відбудуться дня 30. червня 1922 р. о год. 11 перед полуднем в льокали стоваришення при вул. Маґерівській (власний дім) з таким порядком нарад:

1) Відчитання та приняття протоколу з послідних Загальних Зборів,
2) Приняття до відома маєткового білянсу і звіту з діяльности стоваришення
3) Вибір шістьох членів Надзірної Ради і трьох заступників,
4) Установлення поділу зисків,
5) Обговорення бажань членів.

Рава Руська, дня 9. червня 1922.

ЗА НАДЗИРАЮЧУ РАДУ

1645 голова. секретар. 3—3
Гринкевецький. *о. Козій.*

Подяка.

Вп. П. Дарії Данилюковій, Стефанії Пузяковій і Стефанії Сенчуковій за їх пильний труд при уладженню фестину для допомоги голодуючим на Україні дня 5. ц. м. в Куликові коло Радехова, складає щиру подяку

1695 1—1 *Комітет.*

ПОДЯКА.

Управителеви „Ecole Reforme" Вп. Д-рови Ґнюзінському і управителеви бухгалтерійних курсів Вп. п. Демови за сумлінне і совістне приготовлення до іспиту в Торговельній Академії, складаю цею дорогою найсердечнійшу подяку.

І. Декайло.

1692 1—1

Подяка.

Уладжуючи сего року „тиждень української дитини" найшли ми повне зрозуміння киненого нами клича „Українській дитині" і поміч в уладженю тижня і збиранню жертв.

І хоч є обовязком кождого громадянина по своїм силам піти на зустріч ідеям нашого товариства, всеж уважаєм за свій обовязок зложити щиру подяку управам і зборам учительським всіх українських шкіл у Львові, д-рови Олександрови Барвінському за виголошений виклад про гіґієну дітей, Управі „Сокола Батька" за можливо дешеве відступленє площі, управі товариства ім. Лисенка з окрема радникови Дриманикови за дарове трикратне відступленнє салі і всім тим що зложили свою працю, жертви і фанти, як також українській дітворі і молоді за їх жертви і труди.

УПРАВА
Львівської філії українського краєвого тов-а охорони дітей і опіки над молодю.

1691 1—1

Штучну вощину

до вуликів всякої системи з чистого пчільного воску, найкраще витискену великою вальцевою прасою доставляє „ПАСІЧНИЧА СПІЛКА" у Львові, вул. Зіморовича 20 — Ціна за 1 кільо 4.500 Мп, опакування з дощинок і почтова оплата разом около 500 Мп. 1687 1—2

†

В четверту річницю смерти бл. п.

Аполлона Кичая

основателя і дирректора „Народної Торговлі"

відбудеться в Преображенській Церкві в пятницю дня 16. 6. ц. р. о год. 9. рано

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ,

на яке членів стоваришення, українські інституції і вірних запрошує

Управа „Народної Торговлі".

Одинока українська робітня суконь і жіночих костюмів 1662 2—3

МАРІЇ ПАВЛЮК ЛЬВІВ, вул. Собіського 12

виконує всякого рода жіночі одяги солідно і після найновійших мод.

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

сновіґнюють від середи дня 14 ц. м. драму з угорської революції на 5 дій п. з.

„Володар острова Антекірт“

III. Серія „ТРАҐЕДІЯ ПОВСТАНЦІВ“ або „ҐРАФ САНДОРФ“,

в головній ролі найславнійший французький драматичний артист Ромуль Жуб.

Машини до виробу цементових дахівок, Плужки до обгортання бараболь, Хрести, громозводи, вікна огородження, ВАГИ ДЕСЯТНІ ЛИЖКА ДЛЯ БУРС

і всілякі слюсарські роботи виготовляє 1553 5-10

МИХАЙЛО СТЕФАНІВСЬКИЙ у ЛЬВОВІ, вул. Варстатова ч. 10 (між вул. Кордецкого і Рицерською). — —

Жаєзія! Важне для всіх. Жаєзія!

СУКНО ЧОРНЕ, з чистої вовни 150 широке надається на ФУТРА, ПАЛЬТА, ЗАГОРТКИ і убрання. Ціна за 3 метри 10.500 мп. Висилає за посліплатою фабричний склад сукна

СИМЕОН ІВАНЕЙВ СТРИЙ, ВУЛ. ТРИБУНАЛЬСЬКА 8.

Увага: Ціни важні до 30. червня ц. р.

МАҐАЗИН **І. Штайнбруха** у Львові, при вул. Трибунальській 1 (ріг ринку)

поручає на літо: мужеські сорочки, мужеські капелюхи, правятки, полотняні і каучукові ковнірки, парасолі й парасольки, рукавички, панчохи й скар. XII — — — питки по недорогій ціні. — Товар віденський. — — — 4—10

Львів, Городецька 69 РОВЕРИ, МАШИНИ ДО ШИТТЯ всілякі спортові прилади, грамофони та плити, як також прилади до них поручає найдешевше **БЕНЕДИКТ КРАИНЕР** **Львів, Городецька 69** 1649а 3-3

Церкви, всілякі будинки мешкальні, господарські, читальні, народні доми проектує і будує, виконує всілякі коштосписи і оцінки, виїзджає на провінцію

Филемон Левицький архітект і концес. будівничий У ЛЬВОВІ; ВУЛ. ТЕАТИНСЬКА Ч. 10. 1686 1—1

ПОЗІР СІЛЬСЬКІ КРАМНИЦІ! Гуртівня ґалянтерії по цінах фабричних продає фірма **Кляйкер і Вчес** — ЛЬВІВ, — Фурманська 4. XXIII 7—10

ВЖЕ НАДІЙШОВ БІЛЬШИЙ ТРАНСПОРТ ЗАГРАНИЧНИХ МОДЕЛІВ: 1528 6—10

ВОВНЯНІ І ШОВКОВІ СУКНІ трикотові, блюзки, гальки, шляфроки, рукавички, панчохи, діточі суковки і жіноче білля. Найсолідніше і найдешевше поручає — —

МАГАЗИН НОВОСТЕЙ ДЛЯ ПАНЬ **ШТАДЛЕР і ШАРҐЕЛЬ** — ЛЬВІВ — вул. Сикстуська ч. 16.

„Січові Вісти“ по конфіскаті наклад другий 1697 можна набути в 1—3 **Книгарні ім. Шевченка -- Львів.**

НОВОСТИ.

Портрети Т. Шевченка, І. Франка прегарно виконані, в олійних красках, вел. 28×35 цм. Ціна 1 прим. М. 350

Портрети оправлені за склом в різблених рамах в національних козках М. 6900

Тризуби різблені на політерованім дереві, в національних красках за 1 шт. М 2200

Взори Українських Вишивок С. І. і II. кожда серія обіймає 8 картин в чотирох красах. Ціна за 1 серію М. 200

Білети Вступу на салю для аматорських кружків і театрів. І бльок нумерований і перфорований на 300 місць в 5 красках:

на білім папері	М. 230
на кольоровім папері	„ 250
не нумеровані дешевше о	„ 50

Продає і висилає на провінцію за післяплатою з дочисленням коштів пересилки:

СОЮЗНИЙ БАЗАР

реєстр. стоваришенне з обмеж. порукою

ЛЬВІВ, ВУЛ РУСЬКА ч. 20.

Перший Український Гуртівний Склад Паперів всякого рода, приладів до писання, рисовання і мальовання. Великий вибір книг торговельних. Ґенеральне заступство і висилка туток і паперців „ОКСАНА“. 1643 Купцям відповідний рабат. 2—3

Складайте жертви на Рідну Школу.

Капелюхи мужеські, жіночі і діточі детайльно і гуртом по фабричних цінах продають — — — складниці — — —

пл. Марійська 8, Казимирівська 25, Фабрика Бальонова 3.

І. Краєва фабрика капелюхів **РУДОЛЬФА НАЙВЕЛЬТА** XX 1—12

„Полотно“ Львів, Зіморовича 20. полотна, цайґи, сукна, метузяні вироби

Перша українська фабрика цукорків і помадок „ФОРТУНА“

виробляє кільканайцять родів першої якости цукорків Проситься усіх Українців, усі крамниці, спілки, кооперативи тільки у фабриці „ФОРТУНА“ замовляти. Памятаймо усі, що сила народу лежить у економічній силі. Адреса фабрики:

„ФОРТУНА“

ПЕРЕМИШЛЬ. вул. Ґродська 13. 1257 0—?

ПОЗІР! ПОЗІР!

Властителі млинів і тартаків!

Всілякі уряджения млинські а то:

Камінки оригінальне патенту „Гелера“, з французького кремінця, шмірґлеві, — вальці, каспри, голендри, ґазу швайцарську і т. п.

Решітайдовські шини ґатрові і пирку лярні, оригінальної марки „Штайнбок“, шмірґлівки.

Пасси віденські шкіряні у всяких розмірах, — — — — — —

Олива циліндрова і машинова

поручає **ДЕВ ЛЕВ** бюро технічно-торг. в СТАНИСЛАВОВІ, 1340 вул. Петра Сварги ч. 43. 1—12

РУТИНОВАНА машиністка глядає посади зараз. Ласкаві зголошення до адреси під Машиністка. 1689 1—1

„Білоблиск“ звісний середник

„Білоблиск“ виходи до набуття. Головний висилковий склад і бюро замовлень — — —

„Ґелен“ — ЛЬВІВ — вул. Пекарська 53 1688 1—1

Вже вийшла з друку

накладом львівської філії українського краєвого тов. охорони дітей і опіки над молодю книжочка

„Малий лікар“

гіґієна для дітей в образках і віршах.

По проєкті лікаря д-ра Олександра Барвінського звіршував Юра Шкрумеляк.

Образки арт. малярки Олени Кульчицької.

Ціна 500 Мп. без почтової пересилки.

Надається дуже на нагороди пильности і до науки гіґієни по школах, захоронках і захистах.

Набути можна в українських книгарнях.

Купуйте для своїх діточок, бо наука гіґієни робить щасливими і діточки і родичів і звощаднує непотрібні видатки в часі слабости. (691а) 1—3

ЦЕГЛУ, вапно і дахівку висилає „УБУС“, Львів, Осолінських ч. 6. XVI 3—10

ПОЗІР — ЗОЛОЧІВЩИНА!

Великий **Народний Фестин** в неділю, 18. червня ц. р. в городі „Просвіти“ (ґімназія). 1657 2-2

ЛІЖКА: ЖЕЛІЗНІ

Найновійші моделі

Цінники на жадане

Українські Львів

14796 1—7

Ширіть наш часопис!

ДНЯ 29. ЧЕРВНЯ 1922 Р.

відбудуться в домівці „Української Бесіди“ в „Народнім Домі“ вул. Рутовського у Львові о годині 10. рано

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“

зі слідуючим дневним порядком:

1) Відкриття і уконституовання Загальних Зборів,
2) Зміна статута,

а дня 30. червня 1922 р.

в тійже салі о год. 10. рано відбудуться

XXXV. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“

з таким дневним порядком:

1) Відкриття Зборів предсідником Управляючої Ради і уконституовання Загальних Зборів,
2) Відчитання протоколу попередних зборів,
3) Звіт Управляючої Ради з діяльности і білянс за діл. рік 1920/21,
4) Звіт і внески Головного Контрольного Комітету (§ 34 і 46 статут),
5) Ревізійний звіт Краєвого Союза Ревізійного,
6) Доповняючий вибір членів Управляючої Ради (§. 15. стат.)
7) Вибір Головного Контрольного Комітету на р. 1921|22,
8) Означення висоти презенційної марки для членів Управляючої Ради на 1921|22,
9) Внески і запити.

Леґітимацією членів служить уділова книжочка. — Особи правні заступають писемно уповажнені повновласники.

Замкнення рахункові виложені для членів в дирекційнім бюрі в урядових годинах. Проєкт зміни статута можуть набути члени по ціні 200 Мп. від примірника.

Львів, дня 12. червня 1922 р.

Січинський Юліян, предсідник. *Павликовський Юліян*, секретар. VII 3—3

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло“.